

Prof. dr hab. Andrzej Szarek
Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Artystyczny
Instytut Sztuki w Cieszynie

Ocena rozprawy doktorskiej, dorobku artystycznego i dydaktycznego Pani mgr Kingi Smacznej - Łagowskiej sporządzona w związku z przewodem doktorskim w zakresie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki plastyczne i restauracja dzieł sztuki, wszczętym przez Radę Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Życiorys

Kinga Smaczna - Łagowska urodziła się 4 czerwca 1977 roku w Białymstoku. • W latach 1992-1997 uczyła się w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych im. Artura Grottgera w Supraślu. • W latach 1998-2003 studiowała na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Obroniła Dyplom z wynikiem bardzo dobrym z wyróżnieniem w Pracowni Rzeźby profesora Adama Myjaka i uzyskała w 2003 roku tytuł Magistra Sztuki. • W latach 2001-2004 uczęszczała na Studium Pedagogiczne w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, które ukończyła w 2004 roku. • Od 1 października 2004 roku jest zatrudniona na stanowisku asystenta na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie w Pracowni Rzeźby profesora Adama Myjaka.

Z szerokiego asortymentu wydarzeń artystycznych, wymienić należy wystawy w których pani Kinga uczestniczyła.

Ważniejsze wystawy: 2002 r. - „Iluminacje”- pierwszy pokaz indywidualny- Kocioł Artystów, Warszawa 2003 r. - Wystawa konkursowa prac dyplomowych w Konkursie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na najlepszy dyplom ukończenia studiów w Zakresie Sztuk Pięknych w Muzeum Plakatu w Wilanowie 2003 r. - Wystawa na rzecz Fundacji „Akogo?” Ewy Błaszczyk, Podziemia Kamedulskie, Warszawa 2005 r. - Wystawa „Młoda Rzeźba”, Galeria Studio, Warszawa 2005 r. - Wystawa Pedagogów Wydziału Rzeźby „Galeria Zepter”, Warszawa 2005 r. - Wystawa „W kręgu Akademii Sztuk Pięknych. Teresa Plata i Przyjaciele”, Galeria Oko, Warszawa 2007 r. - Wystawa indywidualna „Cisza”, Galeria 3A, Warszawa 2008 r. - Wystawa Pedagogów Wydziału Rzeźby „Galeria Mała”, Nowy Sącz 2008 r. - Wystawa Pedagogów Wydziału Rzeźby „Galeria Strug”, Zakopane 2009 r. - Wystawa Pedagogów Wydziału Rzeźby „Galeria Sztuki Zamek” w Suchej Beskidzkiej 2009 r. - Wystawa Pedagogów Wydziału Rzeźby w Państwowej Ogólnokształcącej Szkole Sztuk Pięknych im. J. Czapskiego w

Krakowie 2012 r. - Wystawa „Przesilenie” w Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego w Białymstoku
2012 r. - Wydział Rzeźby warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych na Saskiej Kępie.
Profesorowie, pracownicy, absolwenci. Galeria Klubu Kultury Saska Kępa. 2012 r. - „Forma, przestrzeń, podmiot” - wystawa pedagogów Wydziału Rzeźby ASP w Warszawie, Galeria (-1) Polskiego Komitetu Olimpijskiego 2017 r. - „Kod Genetyczny:21. Warszawski Obszar Rzeźby, wystawa zorganizowana przez Fundację Sztuki Polskiej Ars Gersonica we współpracy z Wydziałem Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Warszawskiego 4 2019 r. - „Co robi Rzeźba?” wystawa Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, Aula Wielkiej Zbrojowni, Gdańsk 2020 r. - „Pro Futuro” wystawa Sekcji Rzeźby Okręgu Warszawskiego Związku Artystów Plastyków w Galerii DAP 2020 r. - „Suma Zbiorów” wystawa młodszych pracowników Wydziału Rzeźby, Galeria Punkty.

Pani Kinga Smaczna - Łągowska jest artystką płodną. Realizuje prace w różnych materiałach i zróżnicowanej wielkości. Na swoim kądzie ma sporo realizacji przestrzennych jak i kameralnych.

Ważniejsze realizacje:

2003 r. - „Pomnik miejsca” - praca dyplomowa, promotor prof. Adam Myjak materiał: stal, drewno, audio wymiary: 860x400x400cm Obiekt rzeźbiarski będący para-rekonstrukcją klatki schodowej. W swej formie nawiązuje do kształtu helisy DNA. Całość dopełnia dźwięk odtworzony z klatki schodowej kamienicy. „Pomnik miejsca” to pamięć nieistniejących już domów i ich mieszkańców. 2004 r. - „Eggsistence” – cykl rzeźb kameralnych wykonanych z aluminium. Wymiary: 60x20x10 cm 2005 r. - „Nagroda Ministra Infrastruktury w Dziedzinie Łączności” – statuetka wykonana w brązie. Wymiary: 30x9x9 cm 2003/2005 r. - „Sen”, „Imaginacja” rzeźby z cyklu „Oddalenie” wykonane w brązie i aluminium, podstawa – granit Wymiary: 50x30x30 cm 2005 r. - „Zmysły” - obiekt rzeźbiarski składający się z sześciu postaci zrealizowany w sztucznym kamieniu, audio Wymiary: 200x80x500cm 2006 r. - „Peer by Aases deathbed” – rzeźba zrealizowana w przestrzeni publicznej w Oslo, Norwegia odlew z brązu patynowanego. Wymiary: 220x160x110cm Rzeźba zainspirowana dramatem Henrika Ibsena pt. „Peer Gynt” - interpretuje moment spotkania Peer Gynta z umierającą matką. 2 2007 r. - „Cisza” rzeźba wykonana z żywicy epoksydowej i wypełniona wodą. Wymiary: 150x200x100 cm 2008/2009 r. - „Żmija wyhodowana na piersi” „Złap byka za rogi” Rzeźby z cyklu „Przysłowia polskie” (wraz z Mateuszem Łągowskim) znajdujące się w przestrzeni publicznej Izabelina wykonane z brązu i kamienia. Wymiary: 70x50x20 cm 170x140x80 cm 2009 r. - „Adam Mickiewicz” „Juliusz Słowacki” – realizacja popiersi do przestrzeni miejskiej Radzymina znajdujące się na „Skwerze Czterech Wieszców” przy Bibliotece Publicznej, wykonane w brązie. Wymiary: 66x40x40cm 2009 r. - „Kaskada” – fontanna w przestrzeni publicznej Mrągowa, powstała podczas I Sympozjum Rzeźby w Mrągowie „Cztery Żywioły- Ptaki” zrealizowana w granicy. Wymiary: 220x130x100 cm 2010 r. - Realizacja figury Chrystusa do Kapliczki Katyńsko-Smoleńskiej autorstwa Jerzego Kaliny, zrealizowana w sztucznym kamieniu, znajdująca się w przestrzeni publicznej Warszawy przy ul. Kokosowej. Wymiary: 43x20x25 cm 2010 r. - „Grawitacja” – rzeźba w przestrzeni miejskiej Mrągowa, powstała w ramach II Sympozjum Rzeźby w Mrągowie „Cztery Żywioły – Wiatr”, wykonana w granicy. Wymiary: 200x200x20 cm 2012 r. - „Katedra” – rzeźba wykonana z blachy stalowej spawanej. Wymiary: 280x150x100 cm 2012 r. - „Triskele” rzeźba wykonana z blachy stalowej spawanej. Wymiary: 250x250x250 cm, wys. 90 cm 2012 r. - „Nagroda Ministra Spraw Zagranicznych RP za osiągnięcia w dyplomacji publicznej i komunikacji medialnej placówki

zagranicznej” - statuetka wykonana z brązu, miedzi i szkła, wręczana przez Ministra Spraw Zagranicznych RP Wymiary: 16x16x16 cm 2013 r. - Nagroda im. Erazma Ciołka za Fotografie Społecznie Zaangażowaną, statuetka przyznawana przez SDP, wykonana ze szkła klejonego. Wymiary: 15x15x15 cm 2014 r. - „Amicus Oeconomiae” - Nagroda Ministra Spraw Zagranicznych za szczególne osiągnięcia w obszarze wspierania i ochrony interesów gospodarczych polskich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych. Statuetka wykonana z brązu i szkła. 2017 r. - „Sen II” rzeźba wykonana w aluminium. Wymiary: 180x60x45 cm.

Opis działalności dydaktycznej

Od 1 października 2004 r. Pani Kinga jest zatrudniona na Akademii Sztuk Pięknych na Wydziale Rzeźby w Pracowni Rzeźby Prof. Adama Myjaka. Od tamtej pory do dziś dała się poznać jako oddany pracownik zarówno dla Akademii jak i dla studentów. Do Jej zadań dydaktycznych należy: uczestniczenie w prowadzeniu zajęć z przedmiotu Rzeźba, - udzielanie korekt, - konsultowanie projektów, - współtworzenie programu pracowni, - prowadzenie plenerów studenckich w ramach realizacji procesu dydaktycznego i realizacji programu pracowni, - przygotowywanie wystaw końcowo rocznych, - organizowanie wystaw zewnętrznych studentów i absolwentów pracowni, - pełnienie funkcji kuratora wystaw, - nadzorowanie i udzielanie pomocy w procesie twórczym i dydaktycznym od strony zarówno technicznej, technologicznej, formalnej i merytorycznej w realizacji projektów wykonywanych przez studentów. Z tych zadań Pani Kinga wywiązuje się bardzo dobrze. Do zrealizowanych przedsięwzięć dydaktycznych na polu wystaw, sympozjów, plenerów zaliczyć należy: 2005 r. - Dom Plenerowy ASP w Dłużewie, 2006 r. - Dom Plenerowy ASP w Dłużewie, 2008 r. - Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, 2009 r. - Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, 2010 r. - Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku.

Do wybranych wystaw zaliczyć należy: 2003 r. - „Schody do Nieba” - wystawa rzeźby absolwentów Pracowni Rzeźby prof. Adama Myjaka na rzecz Fundacji Ewy Błaszczuk „A kogo?”, Podziemia Kamedulskie, Warszawa 2005 r. - „Młoda Rzeźba” – wystawa absolwentów Pracowni Rzeźby prof. Adama Myjaka, Galeria Studio, Warszawa 2007 r.: - Wystawa studentów Pracowni Rzeźby prof. Adama Myjaka w Domu Kultury w Mszczonowie 2008 r. - „Formy przestrzenne z Pracowni prof. Adama Myjaka”, Galeria Aspekt, Izabelin 2 2013 r. - „Studenci Pracowni Rzeźby prof. Adama Myjaka z Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie”, Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego w Białymstoku 2019 r. - „Akt Woli” - wystawa prac absolwentów i studentów Pracowni Rzeźby prof. Adama Myjaka, Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego w Białymstoku.

Ponadto jest autorką komentarzy oraz tekstów do katalogów i informatorów wystaw studenckich.

Opis działalności organizacyjnej na rzecz Wydziału oraz Uczelni (udział w komisjach, radach, organizacjach)

Pani Kinga Smaczna- Łągowska należała do zespołu pracowników obsługujących Inaugurację Roku Akademickiego 2004/2005 podczas uroczystych obchodów 100-lecia Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie w Muzeum Narodowym w Warszawie - była przedstawicielką do Rady Wydziału na kadencję 2008–2012 - członkinią Komisji Socjalnej 2013/2014 - przygotowywała ankiety parametrycznej jednostki–Wydziału Rzeźby za lata 2009-2012 - przygotowała raport z wykorzystania środków przyznanych na finansowanie działalności polegającej na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych,

służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich za rok 2015 - w roku akademickim 2020/2021 została powołana jako jeden z koordynatorów ds. ewaluacji działalności naukowej jednostki za lata 2017-2021 – Jest członkinią Zespołu przygotowującego Raport Samooceny Wydziału Rzeźby dla Polskiej Komisji Akredytacyjnej 2021.

Recenzja

Pani Kinga Smaczna - Łagowska jest artystką, której dorobek odczytuję jako drogę, ciągłego poszukiwania, zarówno tematu, jak i materiału twórczego, w którym najchętniej autorka się odnajduje. Powstają rzeźby z kamienia, betonu, gipsu, brązu, żywicy, metalu. Nie to jednak determinuje powstanie rzeźby. Ważny jest powód. Prace pani Łagowskiej dotyczą trudnych problemów: „Cisza”, „Grawitacja”, „Katedra”, „Sen”, „Zmysły” albo „Pomnik miejsca”. Są traktowane poważnie. Są jak cykl opowieści o życiu i jego trudach. Zróznicowanie tematyczne wymaga jednak dużego doświadczenia. Czasem trzeba przysiąc i w samotności kontemplować wyobrażenie, aby móc odnaleźć właściwy materiał, czasem trzeba być surowym krytykiem samego siebie. Gdzieś po drodze gubimy spokój a emocje zaczynają rządzić. Patrząc z dystansu, dostrzegamy, echo akademickich rozważań, traktując je jako zarzut, albo swego rodzaju proces. Dla przykładu praca „Zmysły”, która buduje napięcie poprzez multiplikację, jest interesująca plastycznie, wciąga w dialog a jednocześnie grzecznie jest postawiona na przygotowanych postumentach, które w pewnym sensie wyciszają zmysł dotyku, oddzielają stopy od korzeni. Podobnie „Katedra”. Wizja artystki jest tu jednak najważniejsza, więc moje uwagi traktuję jako koleżeński wtręt. Cieszy bardzo troska o jakość wykonania i poprawność manualna prac i obiektów Pani Kingi. W dzisiejszych czasach lekcje praktycznych ćwiczeń, studiów są bardzo zaniedbywane, może celowo, może to wariant demokratyzacji sztuki. Jednak minimalizm i dekonstruktywizm błędnie i mam nadzieję, że kiedyś zajmie właściwą sobie pozycję. Każda niepewność jest motorem myślenia. Nawet słabości można przekuć w sukces. Trzeba tylko zatrzymać koło fortuny w odpowiednim miejscu. Dłużej myśleć, mniej pracować, rozwijać talent. Nawet jeśli to poraża innych.

Nie mogę oprzeć się wrażeniu, że wyniesiona do dużej skali kompozycja pod tytułem *Ewolucja* ma początek, swoje źródło w najbardziej prozaicznych czynnościach domowych wręcz kuchennych. Nie kosmicznych, naukowych czy biologicznych. To moje osobiste wrażenie. Chodzi o obieranie ziemniaków, jabłek czy buraków. W tej przenośni odnajduję szereg filozoficznych odniesień co do egzystencji, przemijania a także kształtowania. Mój ojciec w czasie II wojny światowej służył w Marynarce Wojennej. Już na początku wojny trafił do Stalagu - niemieckiego obozu jenieckiego. Przeżył wyjątkowo trudny czas głodu i chorób. Po latach wrócił w góry, do domu i założył rodzinę. Ojciec bardzo wrażliwie obserwował jak my młodzi, jego synowie, strugaliśmy ziemniaki. Niejednokrotnie, dla nas to była zabawa w obieranie, najczęściej mało precyzyjne. To Ojca denerwowało. Mówił do nas, że nigdy nie pojmiemy co to głód i oby nigdy, do tego nie doszło. Słowa pozostały w pamięci na zawsze. Z

troską obieram każdy owoc i też tego uczę innych. Nie jest to rzeźbienie ani struganie. To coś więcej. To dotyk kultury. Kulturę rozumiem jako uprawę człowieka, obieranie z powierzchni, gruboskórności, bylejakości. Czujnie przyglądam się temu procesowi aby nie nadwyrężyć, przesadzić, zarysować powierzchni odkrytego miękiszku, brylantu. Uprawiamy człowieka żeby istniał, rozumiał a także wrażliwie czuł, aby świecił talentem a przede wszystkim świadomością siebie.

Rzeźba Pani Kingi Smacznej - Łagowskiej, która pojawiła się w przestrzeni galerii jest wykonana z blachy. W trzech odstępach formy. Autorka nadała jej rytm i wielkość. Pozwoliła na naturalne zachowanie materiału, potrzebę skrętu, jak obierek. Wybór czarnej blachy i poddanie jej naturalnym procesom rdzewienia też nie jest bez znaczenia. Taka jest powierzchnia. Ma być twarda, fizyczna, czasem brudna. Ma chronić owoc, który teraz znajduje się tylko w wyobraźni odbiorcy. Dla mnie, to właśnie ta niewidoczna część przedstawienia, stanowi formę, oczywiście umowną. Autorka zadbała o urodę kształtu rzeźby. Jest imponująca i efektowna zarazem. To co nie daje mi spokoju, to pewna dosłowność symboliki. Spirala kończy lub zaczyna się sylwetką człowieka. Widzę ją dynamiczną z porywającym kształtem, z ambicjami bycia abstrakcyjną. Jeśli temat dotyczy człowieka, to jak go zdefiniować artystycznie, poetycko, filozoficznie. Jak wyrzeźbić człowieka bez dosłowności? W rozdziale o Idei, w teoretycznych rozważaniach na temat ewolucji czytam, że rzeźba złożona z trzech elementów to moduł człowieka wpisany w strukturę kosmicznej spirali. Pachnie bajką o Dżinie, który uwolnił się z lampy Alladyna. Kosmos wpisany jest w człowieka. Poznając tę przestrzeń świata, poznajemy siebie, lepiej, dokładniej, mądrzej i dalej będziemy ludźmi, którzy rodzą się, egzystują i umierają. I tak od tysięcy lat. Jesteśmy poddawani ciągłym doświadczeniom kosmicznego oddziaływania, kiedy śpimy albo robimy zakupy w hipermarkecie. Lepiej zejść na ziemię, dotykać kosmosu, który jest w nas i pochłania naszą wyobraźnię. Autorka pisze: „Głównym zamierzeniem mojej pracy jest próba zestawienia mikrokosmosu z makrokosmosem wszechświata”. Ja wyrzeźbiłbym KROPKĘ.

Twórczość pani Łagowskiej odbieram jako dotyk życia, egzystencji i śmierci. Echo, dalekie co prawda, ale z tych korzeni się wywodzące co rzeźba *Ewolucja*, to praca dyplomowa pani Kingi, „Pomnik miejsca” z 2003 r. Głównym wspólnym elementem tych dwóch prac, jest ich naturalność. Obie rzeźby mają umowne artystyczne DNA. Wywodzą się z troski o człowieka. Posiadają konstrukcję psychofizyczną. Docierają do środka wyobraźni. Odnosi się wrażenie, że powodem powstania tych prac, jest szeroko pojęty humanizm. Pani Łagowska angażuje odbiorcę, żeby wysilił wyobraźnię i doznał olśnienia, że to czego nie widzi w instalacji, obiekcie czy rzeźbie, istnieje jako priorytet, wypełnia formę i przestrzeń. Nie dosłowność a przenośnia, skrót myślowy, umiowanie mądrości - rodzi poezję.

Tworzenie, to samorozwój człowieka. To potrzeba kształtowania w człowieku wyobraźni i etyki. To dobro, jeśli nie pochodzi z egoizmu. To prowokacja do myślenia, trzeźwego i otwartego, zarówno dla twórcy, jak i odbiorcy. To inność.

Napisana praca doktorska, odnosi się bezpośrednio do pracy artystycznej i stanowi swego rodzaju przewodnik artystyczny. Autorka w podtytułach, szczegółowo tłumaczy pojęcia związane kształtowaniem rzeźby. Szczególną rolę przypisuje filozoficznym ideom, dotyczącym ewolucji, kosmosu, cyklu powstałej pracy i człowieka.

Analiza dorobku twórczego Pani Kingi Smacznej - Łagowskiej a w szczególności jej artystycznej pracy doktorskiej, pozwala na podsumowanie i wyrażenie pozytywnej opinii. Różnorodność podejmowanych problemów artystycznych, jak również odwaga w poszukiwaniu i wyborze właściwego materiału twórczego, definiuję autorkę jako ciekawą i wartościową artystkę. Przychylam się zatem do nadania jej stopnia doktora w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki plastyczne i restauracji dzieł sztuki.

Z poważaniem.
Prof. dr hab. Andrzej Szarek